

Statsråd Jan Tore Sanner
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo 15.11.2017

Vedrørende effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen

Regjeringen innførte i 2015 en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform for statlig virksomhet.

Tekna er i utgangspunktet glad for målet om å effektivisere statlig sektor. En effektiv og kompetent stat er det beste middelet for at stats- og velferdsapparatet har legitimitet. Ett av de beste grepene regjeringen har gjort for å bidra til en mer effektiv og kompetent stat, er å åpne for lokale, kollektive lønnsforhandlinger fra 2016, slik at staten har større mulighet til å konkurrere på lønn for å skaffe seg dyktige ansatte. Andre viktige grep som regjeringen har tatt, er det nye lederprogrammet, og fellesføringene i tildelingsbrevene for 2017 om digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester¹.

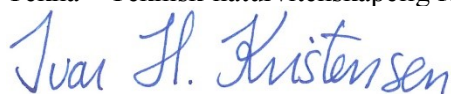
Hovedutfordringen er likevel at statlig effektivisering hovedsakelig skjer gjennom såkalte «ostehøvelkutt»; at statlige organisasjoner pålegges et flatt kutt i budsjettene. Siden regjeringen startet reformen i 2015 har driftsbudsjettene til de statlige virksomhetene årlig blitt kuttet med 0,5 prosent eller mer. Ifølge forslaget til statsbudsjett for 2018 forventer man at kuttene skal gi en innsparing på 1,7 milliarder kroner i 2018, og en tilsvarende sum de neste årene².

Slike flate kutt skal ifølge regjeringen tjene som et insentiv til en mer effektiv drift. Dette er etter Teknas syn en for enkel og for naiv oppfatning av hvordan effektivisering og kvalitetsheving gjennom innovasjon foregår. Offentlig sektor er ikke en stor homogen virksomhet, men et mangfold av etater/virksomheter med ulike utfordringer og behov. Varige effektivitetsøkninger kommer gjennom nye og bedre måter å gjøre ting på. Dette er tunge prosesser som krever læring, investeringer i ansatte, investeringer i etter- og videreutdanning og investeringer i maskiner og utstyr. Flate kutt er det stikk motsatte.

Slike kutt, uten å ta hensyn til konkrete utfordringer og muligheter, faglig aktivitet og uten å lytte til ansattes anbefalinger for forbedringsmuligheter, er feil strategi for å nå målet om effektivisering. Dette kan i verste fall gi uforutsette, ubevisste eller uønskede utslag. Tilbakemeldingene fra våre medlemmer er at effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen står i fare for å stjele motivasjon og å drepe arbeidskapasitet. Dette gir ikke en mer effektiv stat, snarere tvert imot.

Tekna ber derfor regjeringen om å foreta en evaluering av reformen og effektene av den, i samarbeid med de ansatte.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Ivar H. Kristensen
Generalsekretær, Tekna

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/fellesforinger-i-tildelingsbrevene-for-2017/id2527058/>

² <https://frifagbevegelse.no/ntlmagasinet/kutter-statlige-budsjetter-med-17-milliarder-kroner-neste-ar-6.158.492484.8930c33b7f>